

Warszawa, dnia 17 czerwca 2024 r.

Pan
Czesław Siekierski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stanowisko #HodowcyRazem w sprawie ochrony nazw produktów mięsnych oraz wprowadzenia definicji produkcji zrównoważonej

W nawiązaniu do stanowiska #HodowcyRazem z dnia 27 lutego 2023 r. ponownie wnioskujemy o podjęcie przez MRiRW działań dla prawnej ochrony nazw dedykowanych produktom mięsnym, które są wykorzystywane do nazywania roślinnych alternatyw tych produktów oraz o zdefiniowanie pojęcia hodowli i produkcji zwierząt w sposób zrównoważony i zbilansowany emisyjnie.

Dane Parlamentu Europejskie wskazują, że całe rolnictwo odpowiada jedynie za 10,55% emisji gazów cieplarnianych, a wg FAO hodowla zwierząt gospodarskich generuje tylko 14,5% antropogenicznych gazów cieplarnianych, a mimo to w szczególności produkcja zwierzęca jest systematycznie oskarżana o nadmierne obciążenie środowiska naturalnego i nieetyczne traktowanie zwierząt gospodarskich. Nie przeszkadza to jednak przeciwnikom produkcji zwierzęcej w nabywaniu produktów roślinnych, dla których zawłaszczono nazwy dedykowane produktom mięsnym. Jest to często powiązane z przekazywaniem konsumentom informacji, że wybieranie takich produktów redukuje emisję gazów cieplarnianych, choć nie ma jednoznacznych empirycznych dowodów na to, że udział białek roślinnych w żywności wpływa na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z systemu żywnościowego. Uniwersalne formuły marketingowe o wpisywaniu się w walkę z globalnym ociepleniem budują wśród konsumentów przekonanie o dokonywaniu dobrych wyborów zakupowych.

W wielu przypadkach konsumenci wprowadzani są w błąd, gdyż produkty wegańskie lub wegetariańskie wykorzystujące nazwy produktów tradycyjnie wytwarzanych z mięsa lub z istotnym udziałem mięsa przedstawiane są jako substytuty produktów pochodzenia zwierzęcego, do złudzenia przypominające oryginalne produkty odzwierzęce. Pomijana jest informacja, że są to najczęściej produkty wysoko przetworzone, a ich wartość odżywcza nie jest tożsama z wartością odżywczą mięsa i produktów mięsnych. Szczególnie młodzi konsumenci mogą ulec złudnemu przekonaniu, że wprowadzając takie produkty do swojej diety spożywają pełnowartościowe zamienniki mięsa, przy jednoczesnym wpisywaniu się w walkę ze zmianami klimatu. Jest to niebezpieczny trend, bowiem wyniki badań naukowych wskazują, że produkty wysoko przetworzone sprzyjają powstawaniu chorób, a diety roślinne, a w szczególności wegańskie, powodują liczne niedobory pokarmowe szkodzące zdrowiu, w tym sprzyjają depresji. Natomiast mięso jest produktem nieprzetworzonym, który dostarcza białka o wysokiej wartości biologicznej, o korzystnych proporcjach aminokwasów, zawiera

wszystkie aminokwasy egzogenne niezbędne do syntezy białek ustrojowych. Jest źródłem witaminy B12, kreatyny i żelaza w formie hemowej, o najwyższej przyswajalności przez organizm ludzi - 3 krotnie lepszej od żelaza w formie niehemowej występującego w roślinach.

Należy zaznaczyć, że sektor produkcji zwierzęcej przestrzega licznych wymogów związanych ochroną środowiska naturalnego wynikających z obowiązujących przepisów, a niejednokrotnie podejmuje dobrowolne inicjatywy w zakresie standaryzacji i certyfikacji rolnictwa zrównoważonego (np. Farm Sustainability Assessment – FSA, GlobalG.A.P. z dodatkiem FSA, QMP – Quality Meat Program, Integrowana produkcja, PQS - Pork Quality System, QAFP – Quality Assurance for Food Products).

Przed sektorem produkcji zwierzęcej stoją kolejne wyzwania wynikające z dyrektyw UE w zakresie transportu, deforestacji, emisji przemysłowych, coraz to nowych wymagań w zakresie dobrostanu zwierząt i rosnącej niechęci do produkcji zwierzęcej ze strony środowisk określających się jako proekologiczne. Często te nadmierne obciążenia i nagonka na sektor produkcji zwierzęcej wpływają na podejmowanie przez rolników decyzji o ograniczaniu lub wręcz rezygnacji z produkcji zwierzęcej. Trzeba przy tym podkreślić, że w gospodarstwach brakuje następców. Wobec licznych wyzwań i ograniczeń młodzi ludzie nie chcą zajmować się produkcją tradycyjnej żywności. Budzi to obawy o zachowanie bezpieczeństwa żywnościowego i dostępność mięsa i produktów mięsnych dla zdecydowanej większości konsumentów, którzy powinni mieć prawo wyboru i swobodę w podejmowaniu własnych decyzji zakupowych, kierując się jasnym i rzetelnym przekazem. Dlatego dla zachowania pełnowartościowych produktów żywnościowych i bezpieczeństwa żywnościowego konieczna jest ochrona nazw tych produktów i zapobieganie ich marginalizacji.

Porozumienie #HodowcyRazem wnioskuje również o wypracowanie pojęcia hodowli i produkcji zwierzęcej w sposób zrównoważony i zbilansowany emisyjnie oraz stworzenie wykazu standardów umożliwiających identyfikację/oznakowanie „Produkt rolnictwa zrównoważonego” (analogicznie do produkcji ekologicznej), dzięki czemu konsumenci otrzymają spójną i jasną informację, czym jest produkt pochodzący z produkcji zrównoważonej. Wprowadzenie powyższego pojęcia będzie wsparciem dla samych rolników, ponieważ pozwoli na poprawę pozycji konkurencyjnej gospodarstwa przez spełnienie oczekiwań konsumentów oraz branży spożywczej w zakresie ochrony środowiska i klimatu. Równocześnie zapobiegnie nadużywaniu pojęcia o zrównoważonej produkcji w sytuacji, kiedy nie wypełnia ona trzech wymiarów, tj. środowiskowego, ekonomicznego i społecznego. Nadużywanie pojęcia zrównoważonej produkcji przy spełnieniu tylko wybranego elementu jest wprowadzaniem konsumentów w błąd.

Wielu polskich i europejskich rolników stosuje już zrównoważone praktyki w produkcji zwierzęcej, a polscy i europejscy konsumenci oczekują, że produkty spożywcze, jakie są dostępne w sprzedaży, będą pochodziły z wiarygodnych źródeł, które gwarantują zrównoważony charakter produkcji.

Porozumienie #HodowcyRazem wnioskuje o powołanie w MRiRW zespołu w celu wypracowania odpowiednich definicji i zasad mających na celu ochronę określeń stosowanych zwyczajowo do opisu produktów mięsnych oraz hodowli i produkcji zrównoważonej, równocześnie deklarując udział w pracach takiego zespołu.

Sygnatariusze **#HodowcyRazem**

Andrzej Kabat
Prezes Zarządu
Polski Związek Hodowców i Producentów
Trzody Chlewnej
„POLSUS”

Grzegorz Brodziak
p.o. Prezes Zarządu
Polskiej Federacji Rolnej

Aleksander Dargiewicz
Prezes Zarządu
Krajowego Związku Pracodawców –
Producentów Trzody Chlewnej POLPIG

Dariusz Goszczyński
Prezes Zarządu
Krajowej Rady Drobiarstwa – Izba
Gospodarcza

Jerzy Wierbicki
Prezes Zarządu
Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła
Mięsnego

Jacek Zarzecki
Prezes Zarządu
Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Bydła Mięsnego

Paweł Podstawka
Przewodniczący
Krajowej Federacji Hodowców
Drobiu i Producentów Jaj

Leszek Hądzlik
Prezydent
Polskiej Federacji Hodowców Bydła i
Producentów Mleka

Koordinator inicjatywy #HodowcyRazem- Grzegorz Brodziak p.o. Prezes Zarządu Polskiej Federacji Rolnej

#HodowcyRazem to inicjatywa 8 największych organizacji zrzeszających krajowych hodowców, której celem jest zrównoważony rozwój produkcji zwierzęcej oraz przekazanie społeczeństwu, mediom, przedstawicielom świata polityki racji i argumentów hodowców. Pokazujemy, że chów zwierząt może i prowadzony jest w sposób ekologiczny, z dbałością o dobrostan zwierząt, a produkty tego chowu są zdrowe i stanowią niezbędny składnik ludzkiej diety.